క రాజు కథలు

- సింగీతం శ్రీనివాసరావు

నా మాట

అపుడెపుడో - కాలేజీల కాలం. ఖాసా సుబ్బారావుగారు, గోరా శాస్త్రిగార్ల ప్రోత్సాహంతో భారతి, స్వతంత్రలాంటి పత్రికల్లో కొంతకాలం నా రచనా కేళి సాగింది. ఆనాడు రాసిన "అంత్యఘట్టం" నాటికను ఇప్పుడు కూడా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలాంటి చోట్ల ప్రదర్శిస్తున్నారంటే అదో తృప్తి. ఆ రోజుల్లోనే టంగుటూరి సూర్యకుమారిగారు నటించి, ప్రదర్శించిన 'చిత్రార్జున' నాటకం పాటలతో సహా రాశాను. ఈ ప్రదర్శనను పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు ఢిల్లీలో చూశారు. ఆ తర్వాత టామ్ బకన్ అనే స్కాట్లండ్ రచయిత దీనిని ఇంగ్లీషులో తర్జుమా చేస్తే, దీన్ని అమెరికాలో తెలుగు పాటలతో ప్రదర్శించారు. ఈ తర్వాత నేను పెద్దగా రాసిందేది లేదు. "మీ సినిమాలకి మీరే మాటలు రాస్తే బాగుంటుంది" అని జంధ్యాలగారు చాలాసార్లు చెప్పారు. ఆయన మాటల్ని కాదనలేక పుష్పక విమానం తీశాను. "మీరు పాటలు రాయండి" అంటూ వేటూరిగారు ఎప్పుడూ ప్రోత్సహిస్తూ వుండేవారు. 'భైరవద్వీపం'లో ఒకపాట ఆయన రాయాల్సుంది. ఎన్నాళ్ళకూ ఆయన దర్శనం లభించకపోయేసరికి గత్యంతరం లేక నేనే "విరిసినది వసంతగానం" పాట రాశాను. ఆ పాట బాగా రాశానని వేటూరిగారు మెచ్చుకోవడం నాకొచ్చిన పెద్ద అవార్డు.

మళ్ళీ ఇన్నాళ్ళకు కాలేజి రోజుల ఉత్సాహం మళ్ళీ పుట్టుకొచ్చింది. ఆ రోజుల్లో పింగళి నాగేంద్రరావుగారు నా చేత స్క్రిప్టు ఒక రఫ్ వర్షన్ సీన్లు రాయించేవారు. వాటిల్లోంచి ఎన్నో ఐడియాలూ, శ్రీకృష్ణార్జునయుద్ధంలో అర్జునుడి పేరు 'అజిభీధఫపావిశ్వేసకి' లాంటివి ఎన్నో వచ్చేవి. ఇంట్లో వాటిని ఫెయిర్ కాపీ చేసే పని నా అర్ధాంగి కల్యాణిది. మళ్ళీ ఆ రోజులు గుర్తొచ్చేలా ఈ కథల్ని కల్యాణే ఫెయిర్ కాపీ చేసింది. ఈ కథల్ని ఆనందిస్తూ - "ఎంజాయ్" చేస్తూ అంటే కరెక్ట్‌గా చెప్పామనిపిస్తుంది - రాశాను. చదివిన వాళ్ళూ ఎంతో కొంత ఎంజాయ్ చేస్తే మరింత ఆనందిస్తాను.

సింగీతం శ్రీనివాసరావు.

అత్తరు శిక్ష

రోజా రాజ్యంలో ఎన్నో సమస్యలు ఎదురౌతుంటాయ్. వాటికన్నిటికీ మంత్రిగారు తగురీతిన పరిష్కార మార్గాన్ని ఆలోచించి ఆజ్ఞలను జారీ చేస్తూంటారు. ఇవి ఫలించినప్పుడెల్లా తృప్తితో ఆనందిస్తారు. కానీ ఈసారి మాత్రం కాస్త భిన్నంగా జరిగింది. ఆజ్ఞలుకు పూర్తి న్యాయం జరిగిందనడంలో ఎటువంటి సందేహమూ లేదు. పైగా అనుకున్న దానికంటే ఎక్కువే ఫలితం లభించింది. కాకపోతే ఇలా జరగడమే ఈసారి మంత్రిగారిని ఆనందపరిచే బదులు చికాకు పరిచింది.

కొన్నాళ్ళ క్రితం ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో కొన్ని అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని మంత్రి దృష్టికి వచ్చింది. కాస్త అనుమానం వచ్చినా మంత్రి సహించడు. వెంటనే ప్రథమ న్యాయాధీశులైన అభయానందమూర్తిగారిని పిలిపించి ఎక్కడెక్కడ లోపాలున్నాయో పరిశీలించవలసిందిగా కోరాడు. కానీ న్యాయాధీశులు ఆరా తీసేకొద్దీ బావి తవ్వితే భూతం వచ్చినట్టు ఒక చేదు నిజం బయటపడింది.

పెద్ద మనుష్యులుగా, నగరంలోని ముఖ్యులుగా చలామణీ అవుతున్న చాలామంది తమ అధికారులను దుర్వినియోగం చేసి విశేషమైన డబ్బును ఆర్జించినట్టు ఋజువైంది. రాజ్యంలో ఈ వార్త దావానలంలా ప్రాకింది. ఎక్కడ చూసినా జనం దీన్ని గురించి మాట్లాడుకోవడమే. పెద్దల నిజస్వరూపాలను నడివీధిలోకి లాగిన వీరునిగా మంత్రిని పేర్కొన్నారు. అతనిమీది గౌరవం అందరిలో పదిరెట్లు పెరిగింది.

శిక్ష విధించే రోజు ఎప్పుడు వస్తుందా అని గుబుల్తో ఎదురుచూస్తున్న నేరస్తులు ఇప్పుడు ఏదో పనిమీద రోజుకో వారానికో ఒకసారైనా బయటకి రాకుండా ఉండలేరు కదా! అలా వచ్చినప్పుడు అందరూ వెనకనుంచి వాళ్ళను వెక్కిరిస్తున్నారని తెలుసు.

ఒకప్పుడు వీళ్ళను జనమంతా దేవతల్లాగా చూసేవారు. ఇప్పుడు చీడపురుగుల్లా చూస్తున్నారు. ఇప్పుడు వాళ్ళకున్న ఆశ ఒక్కటే. కొన్నాళ్ళ వరకూ వాళ్ళు ముఖాలకు గుడ్డేసుకుని తిరగొచ్చు. ఆ సమయంలో వాళ్ళని ఎవ్వరూ కనిపెట్టలేరు. వెనకనుంచి వెక్కిరించలేరు. కొంతకాలం అయేసరికి దీని గురించి అందరూ మర్చిపోతారు. అప్పుడు మళ్ళీ యదేచ్ఛగా మునుపటిలాగే తిరగొచ్చు.

ప్రధాన న్యాయాధీసులను నియమించి లంచగొండిలను పట్టుకున్నదీ క రాజుగారికి తెలియజేస్తే తనను చాలా మెచ్చుకుంటారనే ధీమాతో మంత్రి రాజభవనానికి వెళ్ళి క రాజుగారికి మొత్తం వివరాలు అందజేశాడు. మహారాజుగారు ఏమంటారో వినాలనే కుతూహలంతో ఎదురుచూస్తున్న సమయంలో వార్తాహరుడొకడు వచ్చి ఉత్తర భారతదేశం నుంచి మహారాజుగారిని చూడ్డానికి ముఖేశ్వర్ లాల్ అనే వ్యక్తి వచ్చాడని చెప్పాడు అతన్ని లోపలికి అనుమతించండని మహారాజుగారు చెప్పేసరికి మంత్రిగారి కలలకు అడ్డుపడింది.

ముఖేశ్వర్‌లాల్ వచ్చీరావడంతోనే "శ్రీ క రాజు మహారాజులుంగారికి సహస్రాన్నేక ప్రణామాలు" అని స్వచ్ఛమైన తెలుగులో మాట్లాడ్డం చూసి అందరికీ ఆశ్చర్యం వేసింది. ముఖేశ్వర్ తన సంచిలోని మూతవున్న ఒక చిన్న బంగారం భరిణెను తీసి 'మహారాజుగారికి వినయ పూర్వకంగా నేనిచ్చుకొను కానుక' అంటూ క రాజు కిచ్చాడు. క రాజుగారు తీసుకుని దాని మూత తీశాడో లేదో గుప్‌మని ఒక సువాసన అందులోంచి వచ్చి మందిరమంతా నిండిపోయింది. ఏనాడూ ఎరుగని ఒక ఆహ్లాదాన్ని అందరూ పొందారు. ముఖేశ్వర్ వివరిస్తూ "మహారాజా! ఇది కొద్ది దశాబ్దాలుగా నేను అభ్యసించి, కృషిచేసి తయారుచేసిన అత్తరు" అన్నాడు.

కళాప్రియుడైన క రాజుకు అత్తరులంటే బాగా ఇష్టం. కానీ ఇంతటి పరిమళాన్ని వెదజల్లే అత్తరును చూడడం ఇదే మొదటిసారి.

"అత్తరు అద్భుతంగా ఉంది. నీవెవ్వరవు? ఉత్తరభారతదేశం నుంచి వస్తున్నానంటున్నావ్. తెలుగు ఇంత బాగా మాట్లాడ్తున్నావ్ ఇదెలా?" అని ప్రశ్నించాడు క రాజు.

ముఖేశ్వర్‌లాల్ తన కథంతా సవిస్తరంగా విన్నవించాడు. ముఖేశ్వర్‌లాల్ అసలు తెలుగువాడే కృష్ణాజిల్లాలో ఒక చిన్న ఊరు. అసలు పేరు ముక్కు ఈశ్వరయ్య. ముక్కు అనే ఇంటిపేరు రావడానికి కూడా ఒక కథ ఉంది. వంశపారంపర్యంగా వారికి ఆస్తిపాస్తులు పెద్దగా లేకపోయినా ఆ వంశీయుల్లో చాలామందికి ఒక చిత్రమైన శక్తివుంది. ఎవ్వరికీ అందని చిన్న వాసననయినా వాళ్ళు దూరం నుంచే పసికడ్తారు. అందుకనే వాళ్ళకు ముక్కువారు అనే పేరు స్థిరమైంది. ఈశ్వరయ్యకు ఈ శక్తి మరీ ఎక్కువగా అబ్బింది. ఒకరోజు రాత్రి అతను ఇంటి ఆరుబైట నులకమంచం మీద కూర్చునుంటే ఉన్నట్టుండి అతనికి పాము వాసన వచ్చింది. వెంటనే దీపం పట్టుకునొచ్చి చూస్తే పదిగజాల దూరంలో ఒక పాము పడగ విప్పుకొనుంది. కాసేపటికదే వెళ్ళిపోయింది. రేపు వర్షం వస్తుందంటే ఈశ్వరయ్యకు ఈవేళే దాని వాసన తెలుస్తుంది. ఇంట్లో కూర్చునే వాసన బట్టి ఎవరెవరు వీధిలో వెళ్తున్నారో చెప్పగలడు. అతని ప్రజ్ఞకు అందరూ ఆశ్చర్యపొయ్యేవారు. ఇది అతనికి దేవుడు ఇచ్చిన వరం అనేవారు. కానీ ఈశ్వరయ్యకు ఈ వరం శాపంగా మారింది. తనున్న ఊళ్ళో

మురికి కాలువలెక్కువ. మిగతా వారంతా వాటి పక్కనే ఉన్నా ఏమీ ఎరగనట్టు హాయిగా నిద్రపోయేవారు. కానీ ఈశ్వరయ్యకు కాలువలికి ఎంత దూరం వెళ్ళినా ఆ దుర్వాసన నుంచి బయటపడడం అసాధ్యమైంది. అందుకని ఆ ఊరు విడిచి వేరే ఊరు వెళ్ళాడు. అక్కడి పరిస్థితి అంతకంటే అధ్వానంగా ఉంది. ఇలా ఏ ఊరికి వెళ్ళినా ఏదో ఒక దుర్వాసన. పగలూ రాత్రీ నిద్రలేదు. అన్నం సహించదు. ఇక తట్టుకోలేక ఈ దేశం వదిలి ఉత్తరదేశం వెళ్ళాడు. అక్కడ కూడా ఇదే పరిస్థితి. బ్రతుకు భారమైంది. కొందరికి ముక్కుమీద కోపం ఉంటుందంటారు. ఇది ఈశ్వరయ్య విషయంలో అక్షరాల నిజం. ప్రతిక్షణం తనకు తన ముక్కుమీదే కోపం. కత్తితో కోసేద్దాం అన్నంత కోపం. ఈ సమయంలో అతనికి దేముడిలా సాక్షాత్కరించాడు. అత్తరు బాబా. అత్తరు బాబా ఉత్తరాదిలో ప్రఖ్యాతుడైన అత్తరు వ్యాపారి. అతను ఎన్నో సంవత్సరాలు పరిశోధనలు చేసి అత్తర్లు తయారు చెయ్యడంలో అసమాన ప్రతిభను పొందాడు. ఈ మధ్య అతను చేసిన రకరకాల అత్తర్ల పరిమళాలు పూసుకున్న ఆరు నెలల వరకూ అలాగే ఉంటాయట. అందుకే అక్కడి నవాబులు, వారి కుటుంబ సభ్యులకు అత్తరు బాబా దేముడు

దేశంలో ఎక్కడికెళ్ళినా దుర్వాసనలతో తట్టుకోలేక సతమతమౌతున్న ముక్కు ఈశ్వరయ్యకు ఒక ప్రాంతం దగ్గరికి వచ్చేసరికి అనూహ్యరీతిలో ఒక సువాసన వచ్చింది. ఆత్మహత్య చేసుకోవాలి అనుకున్నవాడల్లా ఒక్కసారి ఆనందంతో గంతేసి సువాసన వస్తున్న దారిన వెళ్తే అత్తరు బాబా ఆశ్రమం కనిపించింది. అక్కడ అత్తరు బాబాను కలిసి ఈశ్వరయ్య తన బాధల్ని చెప్పుకున్నాడు. ఈశ్వరయ్య అంటే అత్తరు బాబాకు ఒక ప్రత్యేకమైన వాత్సల్యం ఏర్పడింది.

ముఖ్యంగా ఈశ్వరయ్యలాగా ముక్కులతో సూక్ష్మగ్రహణశక్తి గలవారు నూటికో కోటికో ఒకరు. అలాంటి వాడే తనకు శిష్యుడు కాదగ్గవాడు. అప్పట్నుంచి ముక్కు ఈశ్వరయ్య అత్తరు బాబా ప్రథమ శిష్యుడై అత్తర్లు తయారు చెయ్యడంలోని క్లిష్టమైన సూత్రాలను క్షుణ్ణంగా నేర్చుకున్నాడు. ఇప్పుడు తాను నివసిస్తున్న దేశాన్ని అనుసరించి తన పేరును ముక్కు ఈశ్వరయ్య కాకుండా ముఖేశ్వర్‌గా మార్చుకున్నాడు ఆ తర్వాత అందం కోసం లాల్ చేర్చుకున్నాడు. ఇప్పుడు ఈశ్వరయ్య జీవితం స్వర్గం. ఇరవైనాలుగు గంటలూ సువాసనలే. హాయిగా తింటున్నాడు.

ఇలా కొంతకాలం గడిచేసరికి ఈశ్వరయ్యలో ఒక చిన్న దుఃఖం చోటు చేసుకుంది. ఒకరోజు రాత్రి ఈశ్వరయ్య ఆరుబైట కూర్చునుంటే ఎందుకో వాళ్ళ ఊరు జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆ తర్వాత తను తిరిగిన ప్రతి ఊరిని ఒక్కొక్కటిగా గుర్తుచేసుకోవడం మొదలెట్టాడు. అది తలుచుకున్నప్పుడల్లా అతనిని ముందు గుర్తొచ్చేది అక్కడి దుర్వాసన. తన ఊరివారు, రాజ్యం వారు ఇంత కష్టపడుతుంటే తాను మాత్రం ఈ సువాసనలలో సుఖాన్ని అనుభవిస్తూండడం అతనికి బాధ కలిగించింది. తన వారికి అన్యాయం చేస్తున్నానన్న భావన కలిగింది. వెంటనే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. అత్తరు బాబా అనుమతితో తాను తయారుచేసిన అత్తర్లను తీసుకుని తన రాజ్యానికి వెళ్ళాలనుకున్నాడు. అక్కడ ఈ అత్తర్లను ఊరూరా పంచిపెడ్తే అక్కడి దుర్వాసనలు పోయి రాజ్యం పరిమళమంతమౌతుందనీ, ప్రజలు ఎటువంటి బాధా లేకుండా హాయిగా నివశించగలరని ఈశ్వరయ్య ధ్యేయం. ఈ సంకల్పంతోనే ఇప్పుడు క రాజు దగ్గరకు వచ్చి తాను తయారు చేసిన అత్తరును కానుకగా ఇచ్చాడు. మహారాజుగారి ఆశీస్సులతో ఊరూరూ తిరిగి అందరికీ అత్తర్లమ్మాలనేది ఈశ్వరయ్య ఉద్దేశం. క రాజు కాసేపు అత్తరు పరిమళాన్ని ఆనందించాడు. చుట్టూ వున్న వాళ్ళు కూడా అదే పనిలో ఉన్నారు. చివరకు క రాజు ఈశ్వరయ్య వంక ప్రసన్నవదనంతో చూసాడు. 'ఈశ్వరయ్యా! అత్తరుద్వారా నీవు చేయదలచిన సామాజిక సేవను నేను అభినందిస్తున్నాను. ఈ నేపథ్యంలో నీకొక సలహా యిస్తున్నాను. దీని ఉపయోగానికి పరిపూర్ణత చేకూరాలనంటే ఈ అత్తరును గురించి మా ప్రధాన న్యాయాధీశుడు అభయానందమూర్తిగారికి చెప్పు. నేను పంపానని చెప్పు. దీనివలన దేశానికి ఎంతో మేలుకాగలదు' అన్నాడు క రాజు.

అభయానందమూర్తికీ అత్తరుకూ సంబంధమేమిటి అయినా దానివల్ల దేశానికి ఎలా మేలు జరిగుతుంది? అని వింతగా చూశాడు మంత్రి. కానీ రాజుగారి మాట ఎవ్వరూ కాదనలేరు కదా! ఈశ్వరయ్య కూడా 'అలాగే మహారాజా' అన్నాడు.

క రాజుగారి ఆజ్ఞ ప్రకారం ఈశ్వరయ్య తన అత్తరును ప్రధాన న్యాయాధీశులకు సమర్పించుకుని దీని సువాసన ఆరునెలల వరకు పైగా ఉంటుందని చెప్పాడు. ముందు న్యాయాధీశులకు అర్థం కాలేదు. కానీ క రాజుగారు ప్రత్యేకంగా పంపారనేసరికి న్యాయాధీశులకు మెరుపులా స్ఫురించింది. కళ్ళల్లో ఒక వెలుగు వెలిగింది. ఈశ్వరయ్యను తమకు ఒక పెద్ద మొత్తం అత్తరు సీసాను సరఫరా చేయవలసిందిగా కోరుతూ ప్రతినెలా ఇలాగే సరఫరా చేస్తుండాలని చెప్పాడు. దీనికి కావలిసిన మొత్తం డబ్బు ప్రభుత్వం ద్వారా ఇప్పించే ఏర్పాటు చేస్తానన్నాడు. ఒక్క దెబ్బతో ఇంత పెద్ద వ్యాపారం జరగడం ఈశ్వరయ్యను ఆశ్చర్యానందాల్లో ముంచేసింది. కాకపోతే న్యాయాధీశులవారికి ఇన్ని అత్తరు సీసాలు ఎందుకు కావలసి వచ్చాయా అన్నది ఈశ్వరయ్యకు అర్థం కాలేదు.

మరుసటిరోజు న్యాయాధీశుల ఎదుట నేరస్థుల హాజరయ్యారు. వారెవరో కాదు. అంతకుముందు పెద్దమనుష్యులుగా ఉండి లంచగొండితనాలవల్ల పట్టుబడ్డవారు. వింత ఏమిటంటే ఆ రోజు వాళ్ళకు కొత్తరకమైన శిక్షపడింది. అంతకుముందులాగ కొన్ని నెలలు చెరసాలకు పంపకుండా న్యాయాధీశులు నేరస్థుల్ని ఒక్కొక్కరిగా పిలిచి వాళ్ళకు కాస్త 'అత్తరుపూసి' పంపించాడు. శిక్ష ఇంతేనా అనుకున్నారు. కానీ నేరస్థులు బయటకి వచ్చినతర్వాత తెలిసింది దాని ప్రభావం. అంతకు ముందు నేరస్థుడిగా ముద్రపడ్డవాళ్ళు శిక్షాకాలం అయిన తర్వాత కొన్ని మాసాల వరకు ముఖం కప్పుకుని తిరిగేవాళ్ళు. సాధ్యమైనంతవరకు ఇంట్లోంచి బైటకొచ్చేవారు కాదు. దాంతో వాళ్ళంతా ఎక్కడున్నదీ ఎవ్వరికీ తెలీదు. కొన్నాళ్ళకు అందరూ వాళ్ళను గురించి మర్చిపోయేవారు. అప్పుడు మళ్ళీ వారంతా బైటకి తిరిగినా వాళ్ళను మళ్ళీ యథాప్రకారంగానే జనం చూసేవారు.

కానీ ఇప్పుడు సంగతి వేరు. ముఖం కప్పుకుని వచ్చినా అత్తరు వాసన కొన్ని ఆమడలవరకు ప్రాకేసరికి 'ఎవ్వరా దొంగ?' 'ఎవ్వరా దొంగ?' అని అందరూ అతన్నే చూసేవారు. కొందరు అల్లరి కుర్రాళ్ళు గుడ్డతీసి, ముఖం చూసి అందరికీ చెప్పేవారు కూడా. ఇక ఇంట్లోనే వుందామనుకున్నా లోపల్నుంచి అత్తరు వాసన రాగానే 'ఈ ఇంట్లో ఎవరో దొంగ ఉన్నట్టుందే' అని అనుకునేవారు. దీంతో ఇంట్లోని వాళ్ళంతా, ముఖ్యంగా ఆడవాళ్ళు చాలా చాలా ఇబ్బంది పడేవారు. నేరం చేసిన వాళ్ళమీద రోజూ శాపనార్థాలు పెట్టేవాళ్ళు. అత్తరు తుడిచేసుకుందామంటే కుదరదాయె. ఒకసారి పూసుకుంటే అది ఆర్నెల్లవరకూ వుంటుంది. ఇప్పుడు నేరస్థులందరికీ అత్తరు శిక్ష కారాగార శిక్షకన్నా కఠినంగా తోచింది. నేరం చేసి పట్టుబడితే అత్తరు పూస్తారేమోనన్న భయంతో రానురాను పెద్దమనుష్యులు నేరాల్లోకి దిగడం తగ్గిపోయింది.

"చూశారా మంత్రీ! దుర్వాసనకు అలవాటుపడిన మహానుభావులు పరిమళాలంటే ఎలా జడుసుకుంటారో" అన్నాడు క రాజు నవ్వుతూ.

మంత్రి మౌనంగా తల ఊపాడు. మరుసటి రోజు ఈశ్వరయ్య మంత్రిని కలిసి "మంత్రిగారూ మీకొక అత్తరు భరిణెను కానుకగా ఇస్తున్నాను" అన్నాడు.

"వద్దు వద్దు నీ దగ్గరే ఉంచుకో" అన్నాడు మంత్రి కంగారుగా.

(వచ్చేనెలలో మరోకథ)

Post your comments

(ఈ కథలన్నీ గతంలో హాసం పత్రికలో ప్రచురించబడ్డాయి. అంతర్జాతీయంగా ఉన్న తెలుగువారందరికి చేరాలన్న ఉద్దేశంతో రచయిత ప్రత్యేక అనుమతితో పునర్ముద్రిస్తున్నాము)